

VĂN HÓA CHÍNH TRỊ HỒ CHÍ MINH**HO CHI MINH POLITICAL CULTURE**NGUYỄN XUÂN TẾ^(*)

TÓM TẮT: Lòng yêu nước thương dân, suốt đời tận tụy vì dân, vì nước, là lẽ sống, tình cảm, hành động của Chủ tịch Hồ Chí Minh, và đó cũng chính là văn hóa chính trị ngời sáng muôn đời của Người.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, yêu nước, thương dân, vì dân, vì nước.

ABSTRACT: The patriotism and philanthropy, lifelong dedication for people, for country are the ideals of life, sentiment, action of President Ho Chi Minh, also the everlasting brilliant political culture of him.

Key words: Ho Chi Minh, patriotic, philanthropy, for people, for country.

Một trong những nội dung quan trọng, lần đầu tiên được xác định tại Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) “Về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước” là “Xây dựng văn hóa trong hệ thống chính trị”. Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng lần thứ XII cũng đã chỉ rõ “Xây dựng văn hóa trong chính trị và kinh tế. Chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và đoàn thể; coi đây là nhân tố quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh”. Xác định rõ, tầm quan trọng đặc biệt của xây dựng văn hóa trong hệ thống chính trị, làm cho văn hóa thấm sâu vào mỗi tổ chức Đảng, đảng viên và mỗi cơ quan, cán bộ, công chức, có ý nghĩa to lớn biết bao trong tình hình hiện nay.

Tòa soạn xin giới thiệu bài Mở đầu, Chuyên mục Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh quán triệt Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị, ngày 15/5/2016 của PGS.TS.GVCC Nguyễn Xuân Tế, Tổng Biên tập Tạp chí về văn hóa chính trị Hồ Chí Minh.

“Dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta đã sinh ra Hồ Chủ tịch, người anh hùng dân tộc vĩ đại, và chính Người đã làm rạng rỡ dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta”.

Năm tháng trôi đi, những nhận định của Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Lễ truy điệu trọng thể Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày 9-9-1969 vẫn luôn có sức sống trường tồn. Như nhụy ngọt tinh túy của một đoá hoa, chất sữa ong chúa trong các loại mật, nét ngời sáng trong con người Hồ Chí Minh - đó là lòng yêu nước, thương dân, suốt đời vì dân, vì nước, đó cũng chính là văn hóa chính trị Hồ Chí Minh.

^(*) PGS.TS. Tổng Biên tập Tạp chí, Email: nguyenxuante@yahoo.com

Hồ Chí Minh đã nêu một gương sáng mẫu mực về tình yêu tha thiết của Người đối với đồng bào mình, với tất cả những người lao khổ bị áp bức bóc lột trên trái đất. Trong rất nhiều bút danh cái tên *Ái Quốc, Ái Dân* của Người, đúng như Tố Hữu đã viết: “Bạn muôn đời của thế giới đau thương”. Tình yêu thương không giới hạn đó hết sức chân thành, tự nhiên, bằng lời nói đi đôi với việc làm, bằng sự chan hòa gần gũi của Hồ Chí Minh với dân chúng trong nước, với bạn bè quốc tế. Phạm Văn Đồng khắc họa chân dung nhân cách của Bác: “Hồ Chí Minh cao mà không xa, mới mà không lạ, to lớn mà không làm ra vĩ đại, chói sáng mà không làm ai choáng ngợp, mới gặp lần đầu đã cảm thông từ lâu”. Và ông đã kết luận: “Tình yêu thương con người là điều sâu sắc nhất, tốt đẹp nhất trong con người Hồ Chủ tịch”.

Khi còn là một thiếu niên 15 tuổi, Hồ Chí Minh đã “sớm hiểu biết và rất đau xót trước cảnh thống khổ của đồng bào” và “Anh đã có chí đuổi thực dân Pháp, giải phóng đồng bào” [1, tr.12].

Cùng với Trung ương Đảng, Hồ Chí Minh đã lãnh đạo toàn dân Tổng khởi nghĩa giành chính quyền, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Nhưng nền độc lập còn non trẻ đó ở trong tình thế “nghìn cân treo sợi tóc”, vì thực dân Pháp đã xâm cướp nước ta một lần nữa. Tháng 10 năm 1946, Hồ Chí Minh đã ra Lời Tuyên bố với quốc dân sau chuyến đi Pháp trở về Tổ quốc. Lời Tuyên bố đó đã thể hiện tấm lòng trân trọng không nguôi của Người: “Một ngày mà Tổ quốc chưa thống nhất, đồng bào còn chịu khổ là một ngày tôi ăn không ngon, ngủ không yên”.

Đối với toàn thể quốc dân, đồng bào, Hồ Chí Minh dành tình yêu thương cho tất cả, chia sẻ với mỗi người những nỗi đau, Người nói: “Mỗi người, mỗi gia đình đều có một nỗi đau khổ riêng và gộp những nỗi đau khổ riêng của mỗi người, mỗi gia đình lại thì thành nỗi đau khổ của tôi” [2, tr.560-561].

Trong bản Di chúc thiêng liêng, sau gần nửa thế kỷ đọc lại, ta vẫn luôn “cảm nhận về những điều mới mẻ, hệ trọng và thiêng liêng”, mỗi dòng chữ tràn đầy một tình yêu thương rộng lớn: “Cuối cùng, tôi để lại muôn vàn tình thân yêu cho toàn dân, toàn Đảng, cho toàn thể bộ đội, cho các cháu thanh niên và nhi đồng. Tôi cũng gửi lời chào thân ái đến các đồng chí, các bầu bạn và các cháu thanh niên, nhi đồng quốc tế”.

Yêu nước, yêu dân tha thiết, Hồ Chí Minh nêu một tấm gương ngời sáng về một người suốt đời *vì dân, vì nước*. Chủ tịch Hồ Chí Minh bày tỏ: “Cả đời tôi chỉ có một mục đích là phấn đấu cho quyền lợi của Tổ quốc và hạnh phúc của nhân dân.

Khi tôi ẩn nấp nơi núi non, ra vào chốn tù tội, xông pha hiểm nghèo là vì mục đích đó.

Đến lúc nhờ quốc dân đoàn kết, tranh được chính quyền, ủy thác tôi gánh vác việc Chính phủ, tôi lo lắng ngày đêm, nhằn nhục cố gắng là vì mục đích đó” [3, tr.240].

Luôn lấy việc phục vụ dân làm mục đích, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trả lời các nhà báo: “...Tôi tuyệt nhiên không muốn công danh phú quý chút nào. Bây giờ phải gánh vác chức Chủ tịch là vì đồng bào ủy thác thì tôi phải gắng làm, cũng như một

người lính vâng mệnh quốc dân ra trước mặt trận...” [4, tr.161].

Đó là tư tưởng nhất quán, đó là triết lý nhân sinh trong suốt cuộc đời Hồ Chí Minh. Chúng ta càng thấm thía sâu sắc rằng, chỉ sau hơn một tháng thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trong thư *Gửi Ủy ban Nhân dân các kỳ, các tỉnh, huyện và làng* ngày 17/10/1945, Hồ Chí Minh nhắc nhở: “Chúng ta phải hiểu rằng các cơ quan Chính phủ từ toàn quốc cho đến các làng đều là công bộc của dân, nghĩa là để gánh việc chung cho dân, chứ không phải để đè đầu dân như trong thời kỳ dưới quyền thống trị của Pháp - Nhật.

“Việc gì có lợi cho dân, ta phải hết sức làm.

Việc gì có hại cho dân, ta phải hết sức tránh”.

Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, mỗi cán bộ Nhà nước phải vì dân, hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, phải thật sự gương mẫu, thật sự trong sạch, phải “lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ”, thực hiện cần, kiệm, liêm, chính. Hồ Chí Minh khẳng định cần, kiệm, liêm, chính là tiêu chuẩn đạo đức của người cán bộ cách mạng, của mỗi công chức Nhà nước; đó cũng chính là vấn đề Người đã nêu và đặc biệt quan tâm ngay sau khi tuyên bố sự ra đời của nước Việt Nam mới.

Trong suốt quá trình xây dựng, chiến đấu, trưởng thành và lãnh đạo cách mạng hơn 86 năm qua, nhìn một cách tổng thể “Đảng ta xứng đáng là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ và vị thế như ngày nay.

Đó là kết quả sự nỗ lực phấn đấu không ngừng của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, trong đó có sự hy sinh quên mình và đóng góp quan trọng của đội ngũ cán bộ, đảng viên [5]. Tuy nhiên, cũng chính trong quá trình phát triển đó, “nhiều cán bộ, đảng viên, trong đó có người đứng đầu chưa thể hiện tính tiên phong gương mẫu; còn biểu hiện quan liêu, cửa quyền, chưa thực sự sâu sát thực tế, cơ sở”. “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi, có mặt, có bộ phận còn diễn biến tinh vi, phức tạp hơn; tham nhũng, lãng phí, tiêu cực vẫn còn nghiêm trọng, tập trung vào số đảng viên có chức vụ trong bộ máy nhà nước” [5].

Vì thế, nhiệm vụ then chốt là “tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ năng lực, phẩm chất và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ” [6, tr.217]. Muốn vậy, “Từng tổ chức Đảng, cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ cấp cao, cán bộ chủ chốt, người đứng đầu các cấp, các ngành phải nhận thức sâu sắc, đầy đủ trách nhiệm của mình trước nhân dân, trước Đảng để tự giác thực hiện” [7, tr.2].

Chính trong bối cảnh lịch sử đó, việc nghiên ngẫm thấu đáo từng lời, từng chữ của Hồ Chí Minh, thực hiện văn hóa chính trị Hồ Chí Minh có ý nghĩa đặc biệt quan trọng và cần thiết biết bao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Dân Tiên (1995), *Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị Quốc gia.
2. Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb. Chính trị Quốc gia.
3. Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, t.4, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
4. Sđd, t.4, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, Báo Sài Gòn giải phóng, số ra thứ ba, ngày 1/11/2016.
6. Văn kiện Đại hội XII của Đảng (2016). Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Phát biểu Bế mạc của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Báo Nhân dân số ra thứ bảy, ngày 15/10/2016.

Ngày nhận bài: 09-11-2016. Ngày biên tập xong: 18-11-2016. Duyệt đăng: 15/12/2016